

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Gymraeg Abercynon

Dyddiad yr arolygiad: Hydref 2023

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Trosolwg

Mae pennaeth dros dro Ysgol Gymraeg Abercynon yn gweithio'n ddiwyd gydag arweinwyr i adnabod cryfderau'r ysgol a'i meysydd i'w gwella. Yn ddiweddar, mae hi wedi dyrannu cyfrifoldebau i staff yn fwriadus ac yn annog cydweithio cyson i'w chefnogi i ddechrau ymateb i anghysondebau ar draws yr ysgol. Mae hyn yn dechrau cael effaith gadarnhaol ar ddatblygu'r ddarpariaeth a chefnogi disgyblion i wneud cynnydd yn eu medrau.

Mae athrawon a chynorthwyr yn cydweithio'n effeithiol i ddarparu amgylchedd dysgu cynhwysol a chynhaliol i ddisgyblion. Maent yn adnabod y disgyblion yn dda ac yn datblygu perthynas waith ofalgar a diogel wrth eu cefnogi i ddysgu. Mae staff yn annog disgyblion i feithrin lles ac agweddau cadarnhaol at eu dysgu sy'n cymell llawer i gyflawni'n dda. Yn yr arfer addysgu orau, mae gan lawer o athrawon ddisgwyliadau uchel o ddisgyblion ac maent yn eu cefnogi a'u herio'n effeithiol i ddatblygu eu medrau mewn gweithgareddau cyfoethog ar draws y cwricwlwm. Yn yr arfer llai effeithiol, mae ychydig o athrawon yn gor-arwain y dysgu sy'n cyfyngu disgyblion o ran gwneud penderfyniadau am beth i'w gyflwyno yn eu gwaith a sut. Mae hyn yn arafu eu cynnydd wrth iddynt ddatblygu eu medrau'n addas mewn ystod briodol o weithgareddau.

Mae gan lawer o ddisgyblion agweddau cadarnhaol at eu dysgu. Maent yn falch o gyfathrebu yn y Gymraeg ac yn annog eu ffrindiau i siarad a defnyddio'r iaith yn eu dysgu a'u chwarae. Mae llawer yn ymddwyn yn barchus ac yn cefnogi ei gilydd i ddysgu yn dda. Yn gyffredinol, maent yn mwynhau defnyddio eu medrau i fod yn ddysgwyr brwdfrydig a chreadigol, er enghraifft mewn gweithgareddau celf a chelfyddydau mynegiannol. Mae llawer o ddisgyblion yn datblygu eu medrau llythrennedd a digidol yn gyson ar draws y cwricwlwm. Er bod medrau mathemateg disgyblion yn datblygu'n gadarn, nid yw'r ddarpariaeth yn cefnogi'r mwyafrif i ddatblygu a chymhwyso eu medrau rhifedd yn ddigon effeithiol mewn profiadau dysgu ystyrlon. At ei gilydd, mae disgyblion yn dechrau dangos dyfalbarhad a gwydnwch addas wrth iddynt ddechrau meithrin eu medrau dysgu annibynnol.

Argymhellion

- A1 Sicrhau disgwyliadau uchel a chyson gan athrawon i gefnogi a herio disgyblion i gyflawni safonau uchel mewn gweithgareddau ysgogol
- A2 Darparu cyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion ddatblygu a chymhwyso eu medrau, yn enwedig rhifedd, yn annibynnol ar draws y cwricwlwm

Beth sy'n digwydd nesaf

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r argymhellion o'r arolygiad.

Cyd-destun yr ysgol

Enw'r darparwr	Ysgol Gymraeg Abercynon
Awdurdod lleol	Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Iaith y darparwr	Cymraeg
Math o ysgol	Cynradd
Nifer y disgyblion ar y gofrestr	273
Nifer y disgyblion o oedran ysgol statudol	200
Nifer mewn dosbarthiadau meithrin (os yw'n berthnasol)	30
Canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd (Canran genedlaethol y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd yn y sector Cynradd yw 23.0%)	17.1%
Canran y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol (a) (Canran genedlaethol y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Cynradd yw 16.1%)	3.5%
Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg ar yr aelwyd	7.0%
Canran y disgyblion sy'n siarad Saesneg fel iaith ychwanegol	0.0%
Dyddiad penodi'r pennaeth	Mawrth 2022
Dyddiad yr arolygiad blaenorol gan Estyn (os yw'n berthnasol)	18/05/2015
Dyddiad dechrau'r arolygiad	09/10/2023

ⓘ Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 11/12/2023

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.